

Årsplan

Husøy barnehage

2022-2023

Godkjent av SU i Husøy barnehage den 23.06.2023

Innledning

Om barnehagen	s. 3
---------------------	------

Formål og innhold

Omsorg.....	s. 4
Lek.....	s. 4
Læring	s. 5
Danning	s. 6
Vennskap og fellesskap	s. 7
Mangfold og gjensidig respekt.....	s. 7
Medvirkning	s. 8
Foreldresamarbeid	s. 9
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	s. 10
Tilvenning	s. 10
Overgang barnehage-skole.....	s. 10
Eksternt samarbeid	s. 11
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	s. 11
Digital praksis	s. 12
Progresjonsplan for fagområdene	s. 13
Kommunale satsingsområder	s. 17
1. Språk og musikk.....	s. 17
2.Helsefremmende oppvekst -HOPP.....	s. 18
2.1 Kost og ernæring.....	s. 18
2.2.Barns psykiske helse.....	s. 19
2.3.Fysisk aktivitet.....	s. 21
Planleggingsdager.....	s. 21

Innledning

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppa.

Barnehagens arbeidsmåter skal bidra til å realisere rammeplanen.

Barneperspektivet skal være bærende i det daglige arbeidet og ved valg og gjennomføringer av tema og prosjekter.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Årsplanen vår skal vise hvordan barnehagen jobber for å innfri kravene for innhold og oppgaver fastsatt i Lov om barnehage og rammeplan for barnehagene.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder:

- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og gjennom bruk av naturen i lek og uteliv hele året.
- Barnehagen skal ha fokus på det psykososiale barnehagemiljøet

Om barnehagen

Husøy barnehage finner du på Husøy i Øyfjorden ytterst på Nord-Senja, 62 km fra Finnsnes. Barnehagen er en én-avdelingsbarnehage med i utgangspunktet 18 barnehageplasser, tilbudet gis til barn i alderen 1-6 år. Barnegruppas størrelse varierer ut ifra etterspørsel og kan utvides begrunnet nok areal i barnehagen. Vi deler gruppa opp i mindre grupper både i lek, planlagte aktiviteter, måltider og utetid. Delingen gjøres stort sett aldersdelt, men vi kan også dele i aldersblandede grupper.

Ved oppstart av nytt barnehageår 2022/23 har barnehagen 14 plasser og en grunnbemanning på 3 årsverk. Seks barn er over tre år og fire barn er under tre år. Ingen av barna er skolestartere som skal begynne på skolen neste år.

Fiskebruket, butikken, skolen og barnehagen er viktige institusjoner som setter preg på lokalsamfunnet. På grunn av fiskebruket er det arbeidsinnvandring til Husøy, derfor er Husøy barnehage en flerspråklig barnehage med flest minoritetsspråklige barn. Vi har tradisjon for å markere FN-dagen i lag med foreldrene som tar med mat fra sitt hjemland. Når barna har bursdag synger vi bursdagssangen på alle språkene som er representert i barnehagen.

Barnehagen jobber med de to satsningsområdene som er felles for barnehagene i Senja kommune; Språk og musikk, og Helsefremmende oppvekst – HOPP. HOPP består av tre elementer: Kost og ernæring, barns psykiske helse, og fysisk aktivitet. Barnehagen samarbeider noe med barnehagene på Gibostad, i Botnhamn og i Fjordgård om felles opplæring innenfor disse områdene.

Barnehagen samspiller aktivt og allsidig med sitt nærmiljø. Det er et viktig pedagogisk rom og grunnlag for kvalitet i barnehagetilbudet. På skolens lekeplass kan vi benytte oss av ballbinge, fotballbane, lekeapparater, og akebakke om vinteren.

Formål og innhold

Omsorg

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse.
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skaper en god og trygg tilvenning i tett samarbeid med foreldrene.
- Vi utøver en rolig, omsorgsfull, aktiv og trygg tilstedeværelse. Vi gir barna et trygt og godt fang hos voksne som bryr seg, ei hand å holde i, et varmt blikk og oppmuntrende ord.
- Barna blir møtt om morgenen av omsorgsfulle voksne som er til stede og trøster om noen er lei seg.
- Vi toner oss inn på barna når de tar kontakt for å fortelle oss noe, og lytter til det de har å fortelle. Vi viser et trygt og tydelig kroppsspråk.
- Vi bygger relasjoner med barna ved å bruke stellesituasjon, legging, påkledning, måltider, lek etc. til god én-til-én kontakt med hvert barn ved å prate med barna, synge osv. Vi sitter på gulvet i lag med barna og er en trygg base de lett kan ta kontakt med når de trenger det.
- Vi skaper gode omsorgssituasjoner ved å anerkjenne barnas følelser ved å hjelpe dem å sette ord på følelsene de viser, også når vi må inn å regulere adferd, f.eks. hvis et barn blir sint og slår et annet barn. Dette gjør vi for å vise dem at det er greit å føle som de gjør, men at det ikke er greit å slå. Vi prøver også å finne ut hva som er barnets behov bak adferden det viser, gjennom samregulering som er å ikke forenkle eller bortforklare barnas følelsesmessige reaksjoner.
- Vi er gode rollemodeller ved å vise hvordan feil kan håndteres ved at vi retter opp egne feil dersom vi ser at vi har sagt noe uhensiktsmessig eller noe som vi angreir på.
- Hvilestund eller rolige aktiviteter for de som ikke sover.

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi er til stede bl.a. ved å delta i frileken på barnas premisser. Vi tar ikke over leken og styrer den. Ved å være til stede ser vi, og griper inn og stopper negative handlinger som utestengelse fra lek hvis vi ser at det er gjentatte handlinger. Vi er tydelige overfor barna hva vi vil ha mer av og hva vi ikke aksepterer.
- Vi er til stede og hjelper og støtter barna hvis de er i konflikter eller opplever vanskeligheter i samhandlingen med andre i leken, hjelper dem å ta andres perspektiv og å forstå egne og andres følelser.
- Vi er til stede og hjelper de barna som har vanskeligheter med å forstå leken og lekekodene. For at barna skal finne sin plass i leken og samhandle positivt med andre må de ha tilegnet seg sosial kompetanse. Vi veileder dem i ulike situasjoner gjennom hele dagen ved å ha fokus på at de skal hjelpe hverandre, dele, vente på tur, gi andre ros og støtte, kjenne på følelser etc. Vi følger også metodiske opplegg for sosial kompetanse i samlingsstunder, som «Hjerteprogrammet». Videre er leken i seg selv en arena for barnas utvikling av sosial kompetanse.
- Språk er også viktig for å delta godt i lek. Derfor er vi bevisste på å være gode språklige rollemodeller, og vi har fokus på språkutvikling ved å bruke mye sang, samtaler etc. gjennom dagen og i samlingsstunder. Her bruker vi også metodiske opplegg som «Snakkepakken» med mye fokus på eventyr.
- Gjennom leken øver barna på ulike ferdigheter som å leke sammen, dele på leker, bytte – låne, vente på tur, spørre om å være med i leken etc.
- Vi har organisert de ulike rommene for ulik type lek, ved ulike utstyr og materialer. Miljøet skal være inspirerende og estetisk, og materialet og lekene tilgjengelig i system, orden og oversiktighet.
- Vi ser på rydding som en måte å gi leken gode vilkår. Ved å la barna rydde og organisere materialet/lekene før dem begynner med noe nytt innbyr det til at de neste vil ta det i bruk.
- Vi gir barna felles opplevelser og erfaringer som de kan ta med videre i felles lek. Eks. fortellinger og eventyr, felles opplevelser på turer, ukeavslutning med film fredagsettermiddag m.m.
- Vi deler i mindre grupper i leken.

Læring

Personalet skal:

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tar tak i barnas interesser og stiller spørsmål og undrer oss sammen. For å støtte barnas tenkning stiller vi oppfølgingsspørsmål når de spør om noe for å støtte barnas egen tenkning og resonnering. Vi stiller åpne spørsmål, eks. «hva tror du?» i stedet for å gi svaret med en gang.

- Vi bruker ulike materialer/leker/objekter for å fremme barnas nysgjerrighet, kreativitet og utforskertrang, og oppmuntrer til ulike måter å bruke materiell og leker på.
- Vi tar realfagsutstyr med ut/på tur, f.eks mattekaske osv.
- Vi tar oss tid til å forklare ordentlig til barna. Vi gir barna muligheter til å utforske årsak-virkning ved å snakke om og vise årsak-virkning, eks. leke med materialer som skifter konsistens når de blir blandet sammen.
- Vi bruker barnas egen lek til læring ved at vi er deltakende og viser hvordan barna kan samarbeide, dele, vente på tur og lignende. Vi viser også hvordan barna kan samarbeide også i andre daglige aktiviteter som i måltider, av- og påkledning o.l., og hjelper dem til å aktivt bli med på det som skjer.
- Vi forklarer hvordan ulike fenomener henger sammen med hverandre: «I dag regner det, så da må vi ha på regntøy så vi ikke blir våte».
- Vi gir barna informasjon som utvider deres tenkning, vi forklarer hva vi gjør og hvorfor vi gjør det, eks «Vi vasker koppene så de skal bli rene».

Danning

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- I samspillet vårt med barna er vi på den ene siden bevisste på at barna er en handlende og medskapende aktør i sitt eget liv som må forstås på sine egne premisser. Samspillet er preget av gjensidighet.
- I samspillet vårt med barna er vi på den andre siden bevisste på at vi er i en oppdragerrolle da oppdragelse er viktig for å befordre danning. Oppdragelse er formingsprosessen, mens danning er å være i formingsprosessen.
- Vi vektlegger i våre relasjoner med barna en grunnleggende respekt for barna, og vi er bevisste på vekselvirkningen i oppdragelsen (eks. autoritet og frihet, natur og kultur, individ og fellesskap). Gjennom vår tilstedeværelse og deltakelse oppdrar vi barna til ikke å bli tilskuere, men deltakere i eget liv. De får ha innflytelse på omgivelsene rundt seg innenfor en fellesskapsramme.
- Gjennom at vi voksne deltar i barnas lek og aktiviteter, og vi bruker pedagogiske opplegg (Hjerteprogrammet) i forhold til sosial kompetanse, så støtter og veileder vi barna til å bli seg selv, samtidig som de blir del av fellesskapet. Vi gir barna mulighet til demokratisk deltakelse her-og-nå, som også fungerer for hva/hvordan barna skal bli i fremtiden. Danning handler både om å tilpasse seg og å opponere.
- Danning skjer i møtet med andre. Ved at vi deltar sammen med barna i hverdagsaktiviteter og i lek og i voksenstyrte samlinger og aktiviteter, presenterer vi verden for barna. Vi innfører noe nytt som barna kan bruke i sin selvdanning. Med dette bidrar vi til å støtte at barna vokser inn i samfunn og kultur samtidig som dem utvikler sin individualitet.
- Gjennom at vi gir omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse blir barna sett og hørt, og får ta del i fellesskapet. Vi legger til rette for at barnas idéer blir implementert

i arbeidet, bl.a. gjennom barnesamtaler, og ellers at vi tar tak i det vi ser barna er opptatt av i løpet av barnehagehverdagen.

Vennskap og fellesskap

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi legger til rette i mindre grupper, inviterer barn som ikke til vanlig er sammen og hjelper dem å bygge relasjoner til hverandre.
- Vi observerer barna og legger merke til dem som knytter nye bånd. Da forstyrrer vi ikke slike prosesser, f.eks ved at vi ikke foretar gruppedeling som skiller barna.
- Ved at vi selv er aktive og delaktige og fungerer som stillasbyggere i leken hjelper vi barna til å skape vennskap og holde på vennskap, og slik sikre at alle barna har minst én venn. Vi oppdager også bedre, og kan avlære, negative samhandlingsmønstre.
- Vi gir felles opplevelser, det kan gi nye vennskap. Fellesskapsfølelsen styrkes ved å gjøre noe sammen. F.eks har vi barnas bursdagsfeiringer felles for alle. Felles sang- og eventyrstunder, felles feiring/markering av mørketidsfest, Lucia, nissefest, samefolkets dag, FN-dagen m.m.
- Vi har fokus i alt arbeid på inkludering og å forebygge mobbing og utestengelse. Vi observerer og fyller ut sjekklistene i kommunens handlingsplan mot mobbing to ganger i året.
- Personalet skal ha godt kjennskap til veilederen «Barns trivsel – voksnes ansvar».
- Pedagogiske opplegg vi arbeider med: «Hjerteprogrammet», «Barns rettigheter», «Jeg vet» og «Samtalekort» aktivt i hverdagen.

Mangfold og gjensidig respekt

Personalet skal:

fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.

- synliggjøre variasjon i verdier, religion, livssyn og mangfold i familieformer.
- bruke mangfold som ressurs i barnehagen
- støtte, styrke og følge opp barna utfra deres kulturelle og individuelle bakgrunn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennom barnesamtaler i samlingsstund og ellers i barnehagehverdagen hjelper vi barna å få forståelse for at det finnes flere måter å tenke på og gjøre ting på, og at vi kan lære av hverandre.

- Vi markerer samefolkets dag og jobber med tema «samer» én uke i februar.
- Vi markerer FN-dagen i lag med foreldrene som alle har med seg en matrett fra sitt hjemland.
- Et par ganger i løpet av året har vi tema «Barns rettigheter» og i samlingsstunder bruker vi da bl.a. samtalekort fra Unicef. Eksempler er «Alle barn har rett til å ha det trygt og godt», «Alle barn har lov til å si sin mening».
- Bøker om verden, verdenskart på veggen.
- Øve på/lære ord på ulike språk – hilse på barn på deres språk. Støtte barn i å snakke morsmålet sitt med dem som forstår det.
- Personalet skal ha godt kjennskap til veilederen «Barns trivsel – voksnes ansvar».

Medvirkning

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet)

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ved at vi samtaler med barna der vi møter barna som medmennesker og samtalen er preget av innlevelse og anerkjennelse, får barna medvirke og være deltakende i eget liv.
- Vi er bevisst på at det kreves etisk bevissthet hos oss voksne når barna skal medvirke fra de starter i barnehagen. Vi er da bevisst på at det ikke er alt barna har forutsetninger for å bestemme, og det er ikke i alle situasjoner vi kan ansvarlige og myndiggjøre barna. Vi observerer barna og gir barna gradvis mer myndighet når vi ser barna opplever kontroll over situasjonen. I motsatt fall vil barna oppleve utrygghet og medvirkningen vil ha motsatt effekt. Vi støtter barna til å utvikle selvdisiplin innenfor rammer vi voksne har satt.
- Vi gir barna valg de klarer å ta. Dersom vi må si nei til noe skal vi vite hvorfor vi sier nei, og begrunne det for barna.
- Vi er bevisst på at medvirkning ikke må forveksles med medbestemmelse. Det handler ikke om at barn kan velge fritt og gjøre som de vil, men vi sørger for at alle stemmer skal bli hørt, og for at barna opplever at de har en betydning i barnehagen.
- Vi er aktivt lyttende og oppmerksomme på non-verbal kommunikasjon, særlig hos de minste barna, de flerspråklige og andre som ikke uttrykker seg godt muntlig. Vi støtter barna i å uttrykke seg ved å sette ord på det og vi oppmuntrer barna til aktivt å gi uttrykk for sine idéer, tanker og meninger og anerkjenner det.
- Vi tar utgangspunkt i barnesamtaler og i det vi observerer, og følger opp, organiserer, planlegger og legger til rette ut fra deres stemmer og innspill. Eks. deler av månedsplan har utgangspunkt i barnas interesser og initiativ.
- Vi samtaler ved andre måltidet om hva barna har syntes har vært bra i dag og hva som ikke har vært bra.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- Foreldrerådet:
Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.
- Samarbeidsutvalget (SU):
Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.

Våre tiltak for å arbeide mot målene:

- Foreldremøte på våren for nye barn som starter til høsten, med bl.a. gjennomgang av trygghetssirkelen.
- Daglig kontakt i bringe- og hentesituasjonen. Vi tar imot beskjeder og vi gir beskjeder. Vi er åpne og ærlige i dialogen.
- Vi sender månedsplan hver måned på e-post til foreldrene, som dokumenteres underveis i løpet av måneden ved at vi legger ut bilder og tekst i barnehageappen.
- Vi inviterer foreldrene med på markering av FN-dagen, Lucia, pepperkakebaking hos Brødrene Karlsen og sommeravslutning.
- Vi har individuelle foreldresamtaler to ganger i løpet av året, og eventuelt flere etter behov.
- Vi har foreldremøter om høsten og om våren der vi informerer om det vi gjør i barnehagen, presenterer aktuelle temaer, og aktiviserer foreldrene til medvirkning av barnehagehverdagen, temaer og aktiviteter.
- Vi har SU-møte i juni for bl.a. godkjenning av neste års årsplan, og ellers SU-møter etter behov.
- Vi bruker BTI (Bedre tverrfaglig innsats) og handlingsveilederen, og stafettloggen som verktøy for samarbeid rundt barn som trenger ekstra hjelp og støtte.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal kjenne til, og bruke kommunens handlingsplan mot mobbing.
- Personalet skal kjenne til «Spesialpedagogisk håndbok».
- Representanter fra personalet deltar på ressursteam i lag med PPT.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi inviterer foreldrene til å komme på besøk med barnet før tilvenning starter.
- Vi sender ut et skriv før oppstart der tilvenning og tilvenningsperioden beskrives.
- Foreldrene er med i barnehagen de første dagene, vi oppfordrer til lengre tilvenningstid enn tre dager. En av de ansatte er tilvenningsperson og har ansvaret for å følge tett opp med god og tett dialog.
- Vi tilpasser vakt til tilvenningsperson eller avtaler oppmøtetidspunkt for barnet etter tilvenningspersonens vakt så lenge det er behov for det.
- Oppstartsamtale mellom foreldre og én av pedagogene en av de første dagene.
- Vi deler barna i mindre grupper for å gi en myk start.

Overgang barnehage-skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Våre tiltak for å oppnå dette:

Barnehageåret 22/23 har vi ingen skolestartere, men når vi har barn som året etter begynner på skolen:

- Gir vi barna kjennskap til begreper, tall, bokstaver, former m.m på førskoleklubb som vi har én gang i uka gjennom hele siste året i barnehagen.

- Vi bruker kommunens plan for overgang barnehage – skole med bl.a. årshjul, og planens skjemaer for informasjon til skolen. Disse blir gjennomgått på siste foreldresamtale/overføringsmøte.
- Vi bruker skolens basseng, gymsal, utelekeområde gjennom hele barnehagetiden så barna er godt kjent med skolens lokaler.
- Førskoletreff 4 ganger i året med skolestarterne på Gibostad, Botnhamn og Fjordgård. Andre turer bare for skolestarterne, f.eks besøke Newtonrommet på Finnsnes.
- Felles turer med 1.-2. klasse i løpet av siste barnehageår. Inviterer 1.-2.klasse til barnehagen i løpet av året, eks. på barnehagedagen.
- Skolestarterne besøker 1.-2. klasse regelmessig, eks. ukentlig, etter påske siste barnehageår.
- Vi snakker positivt om skolen. Vi sier f.eks ikke at «det må du lære deg for du begynner snart på skolen», slik at barna ikke skal grue seg til å begynne på skolen.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon,
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal kjenne til, og bruke kommunens handlingsplan mot mobbing.
- Personalet skal kjenne til «Spesialpedagogisk håndbok».
- Representanter fra personalet deltar på ressursteam i lag med PPT.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Vi bruker Udir sine ståstedsanalyser.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har brukt Udirs Ståstedsanalyse som grunnlag for utarbeidelse av årsplan som SU godkjenner. Nå venter vi på et annet verktøy som skal brukes fra dette barnehageåret av. Etter årsplan er laget, utarbeides årshjul med hva vi skal jobbe med; tema - mål - metoder, for hver måned.
- 5 planleggingsdager i året.
- Pedagogisk arbeidsmøte for alle de ansatte i barnehagen en gang pr. måned.
- Avsatt tid til personalet ukentlig til planlegging, evaluering og dokumentering. Fortrinnsvis i sovetiden da det er mindre behov for alle ansatte til stede på avdelingen.
- Bruker G-L-L metoden i evaluering av alt vi gjør (hva har vi GJORT, hva har vi LÆRT av det, og hva er LURT å gjøre neste gang?). De ansatte skriver i G-L-L skjema etter ulike aktiviteter, temaarbeid o.l, og vi går gjennom det i fellesskap på pedagogiske arbeidsmøter.
- Bruker barnesamtaler, kommunens observasjonsskjema, «Alle med» og «Tras» som grunnlag for planlegging av målrettet arbeid for hvert enkelt barn og for barnegruppa som helhet. Disse er utgangspunkt for foreldresamtalene.
- Dokumenterer barnehagehverdagen og aktiviteter o.l. på barnehageappen ved å legge ut bilder og tekst flere ganger i uka.

Digital praksis

Personalet skal

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barna tar bilder, snakke om bildene etterpå.
- Skrive ut bilder, kopiere på kopimaskin og bruke PC.
- Bruker Ipad med pedagogiske spill.
- Vi bruker prosjektor både for å se film, paradiset på gulvet, bilder i taket, lek med prosjektor, skyggeteater o.l.
- Bli kjent med klokka.
- BeeBot, en humle som barna programmerer selv til å gå dit de vil den skal gå.
- Bruker digitalt mikroskop (easyscope) til å studere insekter, blader, hud og hår m.m.
- - Googler på internett på Ipad eller telefoner i lag med barna det som de lurer på, og ser på bilder av det og undrer oss i lag, samtidig som barna lærer sunne holdninger til å bruke media og internett på en positiv og konstruktiv måte som kilde til å få tak i informasjon.

Progresjonsplan for fagområdene

Tiltaksplan med progresjon for fagområdene.

Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst.		
Mål: Barn som bruker språket aktivt i samhandling med andre.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Personalet skal være språkbevisste og sette ord på handlinger og følelser i samspill med barna. Personalet skal tone seg inn, tolke kroppsspråk, lytte, snakke rolig, bruke korte setninger. Personalet skal bruke alderstilpassede bøker, sanger, rim og regler (høytlesning). Samt formidle fortellinger ved hjelp av konkreter og enkel dramatisering.	Barna skal gjennom barnesamtaler øve på å sette ord på handlinger, opplevelser og følelser. Personalet skal i hverdagssituasjoner samtale med barn for å øve på samtaleferdigheter. Personalet skal bruke alderstilpassede bøker, sanger, rim og regler.	Barna skal øve på å skape egne tekster, fortellinger og fortelle i gruppe. Barna skal gjennom spill og faste aktiviteter fremme konsentrasjon og evne til turtaking. Barna skal øve på å bruke språket til å forhandle og løse konflikter. Personalet skal ved hjelp av lpad, sanger, rim og regler introdusere barna for ulike språk, fortrinnsvis engelsk.

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse.		
Mål: Aktive barn med positiv selvoppfatning.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Personalet skal legge til rette for utvikling av grunnleggende bevegelser ved bruk av uteområdet, hinderløyper og sanglek. Barna skal utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at vi er forskjellige, ved bruk av	Personalet skal legge til rette for fin-og grovmotoriske aktiviteter inne, ute og i gymsalen. Barna skal gå på ulike underlag som glv, skog, uteområde og i fjæra. Barna skal utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at vi er forskjellige, ved bruk av	Barna skal videreutvikle finmotorikk ved aktiviteter som skrivetrening, «perling» osv. Barna skal få vann- og begynnende svømmeopplæring. Barna skal utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at vi er forskjellige, ved bruk av

«Barnas rettighetskort» tilpasset alder Barna skal få utvikle et positivt forhold til sunn mat, måltider og hygiene ved å få servert sunn og variert kost til måltidene.	«Barnas rettighetskort» tilpasset alder. Barna skal få begynnende bevissthet om sunt kosthold og god hygiene ved å øve på selvstendighet i påkledning, måltider og toalettbesøk.	«Barnas rettighetskort» tilpasset alder. Barna skal få økt bevissthet om sunt kosthold og god hygiene gjennom å delta i tilberedelse av mat. I svømmeopplæringa får de øve på egen hygiene og å ta vare på sine klær og utstyr i garderoben.
Personalet skal tilrettelegge rutiner og ta individuelle hensyn slik at barna får tilstrekkelig hvile.	Personalet tilrettelegger rom og anledning for at barna som har behov får hvile.	Personalet tilrettelegger for at barna får mulighet til rolig lek, hvilestund, og hvile for de som har behov.

Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet.		
Mål: Barna skal få mulighet til å oppleve kunst og kultur og til selv å uttrykke seg estetisk.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Personalet skal gi barna ulike sanseopplevelser med hørsel og berøring ved bruk av sang, musikk og konkrete.	Personalet skal legge til rette for drama, lek og dans.	Personalet skal legge til rette for at barna kan ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede ved bruk av lek, drama, musikk og ulike formingsaktiviteter.
Personalet skal sette fram, inspirere og legge til rette for kreativ utfoldelse med ulike materialer som maling, plastelina, tre, stein, planter, ark, blyanter osv.	Barna skal ta i bruk ulike formingsteknikker, ute og inne og med forskjellige materialer.	Barna skal videreutvikle tillærte formingsteknikker og ta disse i bruk på en selvstendig måte, ute og inne.
Barna skal få ulike sang- og musikkopplevelser tilknyttet vår barnesangkultur, på norsk og på samisk.	Barna skal få erfaring med ulike musikkinstrumenter, tradisjonell og moderne sang og musikk.	Barna skal være aktivt deltakende i sang, musikk og dramaaktiviteter. Personalet skal ta imot barnas innspill og idéer som grunnlag for planlegging. Oppvisning på avslutning med foreldre.

Fagområde: Natur, miljø og teknologi.		
Mål: Barna skal få oppleve glede ved å være ute i naturen og tilegne seg forståelse for miljøvern og samspill i naturen.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Barna skal oppleve glede ved å være ute i all slags vær sammen med engasjerte personale.	Barna skal få økt erfaring med å være ute i forskjellig vær til alle årstider. Samt få begynnende erfaring med miljøvern og samspill i naturen. Få kjennskap til kildesortering, rydde opp etter seg og kaste søppel i søppelboksen. Pante flasker.	Barna skal få oppleve lengre turer i nærmiljøet. Barna skal få kunnskap om og erfaring med bærekraftig utvikling ved deltakelse i mikrosjekt.
Barna skal få ulike sanseopplevelser i naturen og deltakelse i mikrosjekt.	Personalet skal legge til rette for at barna får undre seg over og eksperimentere med fenomener i naturen i deltakelse i mikrosjekt.	Barna skal få utvidet kjennskap til fenomener og sammenheng i naturen ved deltakelse i mikrosjekt i realfag.
Få kjennskap til ulike teknologiske verktøy som Ipad og musikkspiller, elektrisk stallebord.	Personalet skal gi barna begynnende erfaring med digitale verktøy som pc, Ipad, kamera.	Barna skal få utvidet erfaring med moderne teknologi og digitale verktøy, vaskemaskin, makuleringsmaskin osv.

Fagområde: Antall, rom og form.		
Mål: Utvikle barns matematiske kompetanse gjennom lek og hverdagsaktivitet.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Barna skal gjennom deltakelse i mikrosjekt, lek og utforskning få erfaringer med mengder, rom og form.	Barna skal få kjennskap til ulike matematiske begreper som størrelser, tall, rekkefølge og former gjennom deltakelse i mikrosjekt, lek og spill.	Barna skal ved deltakelse i mikrosjekt, lek og utforskning få kjennskap til tallrekken fra 1-10.
Barna skal gjennom hverdagsrutiner bli kjent med ulike begreper som stor, liten, hard, myk etc.	Barna skal i lek få konkret erfaring med former, mengder, telling og utvikling av romfølelse.	Barna skal delta i aktiviteter der de får erfaringer med å bruke matematiske begreper ved hjelp av vekt, klokke, spill og digitale verktøy.

Personalet skal aktivt bruke benevnning av matematiske begreper i samspill med de små.	Tilrettelegge for aktiviteter hvor barna får bruke matematiske begreper, eks. spille, telle, veie, måle: Ved baking/matlaging, finne likheter etc.	Personalet skal sørge for at barna har tilgang til og tar i bruk materiale som gir erfaring med klassifisering, sortering og sammenlikning.
--	--	---

Fagområde: Etikk, religion og filosofi.		
Mål: Barna skal utvikle respekt, toleranse og interesse for hverandres bakgrunn og tilhørighet.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Personalet skal ta seg tid til å lytte til barna, tolke kroppsspråk og sette ord på barnets følelser. Personalet skal tilrettelegge for at barna får bygge vennskap ved å aktivt delta i lek og samspill. Gjennom bøker og fortellinger skal barna stifte erfaring med tradisjoner og høytider som markeres i barnehagen.	Gjennom metodiske opplegg skal barna øve på å vise respekt, forståelse og toleranse for andre. Personalet skal hjelpe barna til å løse konflikter gjennom deltakelse i lek. Personalet skal være åpen for barns tanker og undringer.	Gjennom samtaler, fortellinger og bøker skal barna lære og vise forståelse for at samfunnet er mangfoldig og at mennesker er forskjellige. Personalet skal samtale med barna om tema barna er opptatt av. Eks. Hva betyr vennskap, samarbeid, hvordan viser vi hensyn til hverandre. Personalet skal være åpen for barns undring omkring liv og død.

Fagområde: Nærmiljø og samfunn.		
Mål: Barna skal oppleve seg selv som del av nærmiljøet og samfunnet.		
Tiltak, metodisk tilnærming, aktiviteter osv:		
1-2 år	3-5 år	Skolestarterne
Barnehagen skal bli kjent med barnehagen som sitt første møte med samfunnet.	Barna skal få kjennskap til lokalmiljøet ved at vi går på turer, besøker butikken og fiskebruket.	Personalet formidler bilder og fortelling av Husøys historie til barna. Vi bruker Bygdemuseet i Botnhamn for å se på lokal historie.

Barnet skal føle tilhørighet til gruppen ved at de leker, spiser, har samling og går ut i lag.	Barnet skal få erfare seg selv som en del av gruppa gjennom samhandling med andre barn, bøker, veiledning fra personalet og deltakelse i aktiviteter.	Barna skal få forståelse for hvordan de selv påvirker fellesskapet ved at vi leser bøker som handler om vennskap, inkludering og empati. Eks. «Vennebøkene», «Nelly og Hamza».
Barna får kjennskap til samisk og andre lands kultur ved at vi leser bøker, synger sanger og lager mat fra andre land.	Barna skal få utvikle forståelse for ulike tradisjoner, kulturer og levesett ved bruk av bøker, sanger, matlaging, Ipad med «språkkista» og søk på internett og markering av samefolkets dag.	Barna skal ved bruk av «Barnas rettighetskort» få kunnskap om barns rettigheter og demokratiske prinsipper.

Kommunale satsingsområder:

1. Språk og musikk.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barnet får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Ved å ha fokus på kommunikasjon gjennom musikk kan barna lettere lære språk, kommunikasjon og føle tilhørighet til andre barn. I sang og musikklek kan alle delta selv om de ikke har så gode språkferdigheter. Personalet ønsker inspirasjon til hvordan de kan gjennomføre musikkstunder og legge til rette for gode språkmiljøer og musikkglede i hverdagen.

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barna skal få oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale. • Barna skal få møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. • Barna skal få leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord. • Barna skal få videreutvikle sin begrepsforståelse, bruke et variert ordforråd og uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Vi bruker sang, rim og regler, musikk og rytme og i alle samlinger. • Sang og bevegelser i gymsalen og ute. • Bruke muntlige fortellinger og samtaler i samlinger.

• Vi synger bursdagssangen på alle våre språk som er representert i barnehagen. • Vi bruker sang og konkrete i samlinger for å gjøre ulike temaer lettere å forstå. • Systematisk bruke rim, regler og sang ved matbordet, og når vi er på stellerrommet. • Vi spiller sanger og musikk som barna velger selv. • Vi leser, eller hører på fortellinger eller musikk i hvilestunden, og ellers i løpet av dagen. • Personalet er bevisst egen språkbruk og framstår som gode språkmodeller ved å snakke tydelig, bruke korte setninger, og bruke alle rutinesituasjoner til språklig aktivitet.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Observasjon. • Barnesamtaler. • Dokumenterer flere ganger i uken med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage». • Vurdering av språkarbeidet og arbeidsmåtene gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema. • Alle i personalet bruker vurderingsverktøy som er felles for kommunen. •
Kompetanseutvikling
• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper. • Personalveiledning, gruppeveiledning. • Deltakelse på lærende nettverk som bringes videre til resten av personalet.

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevist forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer: Fokus på sunt og godt kosthold, Fokus på fysisk aktivitet, Kompetanseheving blant de ansatte.

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha det bra. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å bli mere aktive, spise sunnere, forebygge helseproblemer og skape bedre trivsel.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barna skal få bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold.

Barna skal få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
- Sunt kosthold/felles innkjøpslister for matvarer. - Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute. - Fokus på den gode samtalen mellom barn/barn og voksen/barn under måltidet. - Gjøre barna bevisst på å kjenne etter om de er sulten eller mett. Oppfordre dem til å spise opp maten før de tar mer mat. Oppfordre dem til å smake på ulike mat. - Barna får delta i matlaging og får tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskap om hygiene og hvor maten kommer fra. Bl.a. gjennom å delta i «Fiskesprell». - Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
- Observasjon. - Barnesamtaler. - Dokumenterer flere ganger i uken med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage». - Vurdering av arbeid med kost og ernæring gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema. - Alle i personalet bruker vurderingsverktøy som er felles for kommunen
Kompetanseutvikling
- Alle i personalet setter seg godt inn i Helsedirektoratets veileder «Retningslinjer for mat og kosthold i barnehagen». - Alle i personalet setter seg godt inn i «Retningslinjer for innkjøp og servering av mat i barnehager i Senja kommune». - Erfaringsutveksling på felles pedagogiske arbeidsmøter for Husøy, Gibostad, Botnhamn/Fjordgård. - Delta på workshop Fiskesprell. - Delta på HOPP-nettverk.

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
- Barnehageloven og Rammeplanen. - Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. - Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
- Barna skal få bli trygge på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser. - Barna skal få sette grenser for egen kropp og lære å respektere andres grenser. - Barna skal få uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. - Barna skal få ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede, og få bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne.

Barna skal lære å bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
- Personalet skal være støttende og hjelper barna å sette ord på opplevelser, handlinger og følelser. - Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. - Barnesamtaler på høsten og på våren der barna får øve seg på å uttrykke egne følelser, tanker, ønsker og hvordan de trives. - Leker skal være lett tilgjengelige, og vi rydder lekene på plass etter bruk for at lekemiljøet skal være innbydende og fristende til videre lek. Rot kan medføre stress. - Dele barna i mindre lekegrupper daglig der personalet har fokus på å hjelpe barna til positivt samspill, og hjelpe med å inkludere alle barn i meningsfulle fellesskap. - Tilpasse det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger. - Bruk av sang og musikk for bearbeiding av inntrykk og følelser, og for å roe ned i legging, stell og hvilestund. - Hvilestund kan også være at vi roer ned med rolige aktiviteter som pusling, perling, tegning etc. - Bruk av allsidige formingsaktiviteter for bearbeiding av inntrykk og følelser. - Bruker «Handlingsplan for mobbing i barnehagen». - Bruke BTI (Bedre tverrfaglig innsats/tidlig innsats).
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
- Observasjon. - Barnesamtaler. - Dokumenterer flere ganger i uken med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage». - Vurdering av arbeid med barns psykiske helse gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema. - Alle i personalet bruker vurderingsverktøy som er felles for kommunen.
Kompetanseutvikling
- Erfaringsutveksling på felles pedagogiske arbeidsmøter for Husøy, Gibostad, Botnhamn/Fjordgård. - Delta på HOPP-nettverk. - Jobbe med boka «Psykisk helse i barnehagen» på felles pedagogiske arbeidsmøter for Husøy, Gibostad, Botnhamn/Fjordgård. - Kursing «Jeg vet» og «Snakke sammen», - Øve med avatarene i «Snakke sammen».

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barna skal få oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. • Barna skal få videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. • Barna skal få oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer. • Barna skal få bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• 60-120 min daglig organisert fysisk aktivitet for alle barn, eks. hinderløyper, barnedans etc. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. • Allsidig bruk av gymsalen, gi variert og utfordrende bevegelsesmiljø, sanseopplevelser og kroppslig lek. • Allsidig bruk av utelekeområdet, skolens utelekeområde, fotballbane og fotballbinge, og bruk av skog og fjære til å gi variert og utfordrende bevegelsesmiljø, sanseopplevelser og kroppslig lek.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Observasjon. • Barnesamtaler. • Dokumenterer flere ganger i uken med bilder og tekst på Visma-appen «Min barnehage». • Vurdering av arbeid med fysisk aktivitet gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. Dokumenteres ved bruk av GLL-skjema. • Alle i personalet bruker vurderingsverktøy som er felles for kommunen.
Kompetanseutvikling
• Erfaringsutveksling på felles pedagogiske arbeidsmøter på Nord-Senja. • Delta på HOPP-nettverk.

Planleggingsdager

15.08.2022

14.10.2022

02.01.2023

19.05.2023

.06.2023 Ikke fastsatt dato